

Bu testte 75 soru vardır.

1. Aşağıdaki seçeneklerde sıralanan Türk şivelerinden hangisi farklı bir koldan gelmektedir?

- A) Kazak Türkçesi
- B) Kırgız Türkçesi
- C) Tatar Türkçesi
- D) Özbek Türkçesi
- E) Nogay Türkçesi

2. Aşağıdakilerin hangisinde köken bakımından farklı diller aynı seçenektir?

- A) Arapça - Farsça
- B) Flemenkçe - Danca
- C) Mançuca - Moğolca
- D) Fince - Samoyedce
- E) İtalyanca - Rusça

3. Aşağıdaki dillerden hangisi Altay dil grubu içerisinde yer almaz?

- A) Fince
- B) Mançu-Tunguzca
- C) Moğolca
- D) Türkçe
- E) Korece

4. "— birbirlerine yakın olan diller, aynı kaynaktan gelen ve akraba olan dillerdir." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki seçeneklerden hangisi gelmelidir?

- A) Sayıları bakımından
- B) Kökenleri bakımından
- C) Anlamları bakımından
- D) Söz varlığının zenginliği
- E) Konuşan insan sayısı

5. Meliklerinden bir melik bu hücaga hufye varaka Saldı kim anıñ kibi melik munuñ kibi uluññıñ Kadriñ bilmedi 'izzetsizlik itti eger mübârek hâtırıñ Tiler bolsa bu yanıñ kılmege köñlündeki murâdınça 'İzzet tapkay dağı bu memleketni uluğları öziñiñ Yukarıdaki metinle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Ayrılma durumu eki Eski Anadolu Türkçesindeki gibidir.
- B) "Öziñiñ" sözcüğünde sadece ilgi eki vardır.
- C) Metinde zamir n'si geçmemektedir.
- D) Yönelme durumu eki Köktürkçedeki gibidir.
- E) Metin Çağatay Türkçesine aittir.

6. "Sümer ve Türk Dillerinin Tarihi İlgisi ve Türkçenin Yaşı Meselesi" adlı çalışma aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

- A) N. Poppe
- B) Ahmet Bican Erçilasun
- C) Talat Tekin
- D) Muharrem Ergin
- E) Osman Nedim Tuna

7. Eski Uygur Türkçesi metinlerinde karşımıza çıkan "ağı-barım" sözü ne anlama gelmektedir?

- A) Hazine-zenginlik
- B) Ağır ilerleyiş
- C) Eşya-nesne
- D) Zehirli çiçek
- E) Adalet

8. "Kanı Kan bu ötüğ-saw eşidip neng kiginç berü umadı." cümlesindeki altı çizili fiilde kullanılan kip aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerekliliğin olumsuzu
B) Emir
C) Yeterliliğin olumsuzu
D) İsteğin olumsuzu
E) Koşul

9. "Ben tavan arasındayım sevgilim!" diye bağırdı delikten aşağı doğru. "Eski kitaplar bugünlerde çok para ediyor. Bir bakmak istiyorum onlara." Son sözlerimi duydu mu? "Orası çok karanlıktır; dur, sana bir fener vereyim." İyi. Durgun bir gün. Bütün hayatım boyunca sürekli bir ilgi aradığımı söyledir birisi bana. Gülmüsedığımı gösteren bir ayna olsaydı; biraz da ışık. "Bir yerini kırarsın karanlıkta." Delikten yukarı doğru bir el feneri uzandı. Fenerli elin ucundaki ışık, rastgele önemsiz bir köşeyi aydınlattı; bu eli okşadı. El kayboldu. Ne düşünüyor acaba? Gülmüsedir. Yine mi düşünüyor?"

Bu metinde kaç yumuşama olayı görülmektedir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. "İbret algay men bu sözden." cümlesinde altı çizili olarak gösterilen fiilin aldığı zaman eki aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şimdiki zaman
B) Geniş zaman
C) Gelecek zaman
D) Geçmiş zaman
E) Gereklilik kipi

11. Tiliñ bekte tutğıl tişñ sınmasun

Altı çizili sözcükteki çekim aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) 2. kişi iyelik eki
B) 2. kişi iyelik eki ve eksiz belirtme durumu
C) 3. kişi iyelik eki ve zamir n'si
D) 3. kişi iyelik eki ve belirtme durumu eki
E) İlgi eki

12. "Rast aytñg iy yigit sen!" cümlesinde geçen "rast" kelimesinin anlamı aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Hoş
B) Şanslı
C) Temkinli
D) Dokunaklı
E) Doğru

13. "Andın song Süheylñi ıda berdiler." cümlesinin öge dizilişi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Zarf, nesne, yer tamlayıcısı, yüklem
B) Yer tamlayıcısı, nesne, yüklem
C) Zarf, nesne, yüklem
D) Zarf, yüklem
E) Yer tamlayıcısı, yüklem

14. "Sen bu bilgñi kızlegil." cümlesinin yüklemi aşağıdaki kiplerden hangisini almıştır?

A) Çokluk 2. şahıs emir
B) Çokluk 2. şahıs istek
C) Teklik 1. şahıs istek
D) Teklik 2. şahıs emir
E) Çokluk 3. şahıs emir

15. Sahura ewige keldi. Sahura magaranı aytu bër-di: Malik tañladı: Aydı: "Ay malik, maña inanmas êrseñ, kelgil saña körgüzeyin" tedi.

Bu metinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) -b- > -w- değişimi nedeniyle Eski Uygur Türkçesi metnidir.
- B) 1. kişi emir eki kullanılmıştır.
- C) Zamirlerden sonra +nı belirtme eki kullanılmıştır.
- D) Geniş zamanın olumsuzluğu -maz ekiyle kurulmuştur.
- E) Yönelme eki her durumda +gA biçimindedir.

16. "Atımı bu mağarada koyayın." cümlesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tamamen Eski Türkçenin ses özellikleri görülmektedir.
- B) İlk sözcükte yuvarlaklaşma olayı vardır.
- C) Yükleme, teklik 1. şahıs emir kipini almıştır.
- D) Nesne, yer tamlayıcısı, yüklem öğeleriyle kurulmuştur.
- E) Öğelerin dizilişine göre kurallı bir cümledir.

17. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde herhangi bir tamlama kullanılmamıştır?

- A) Ne anlattıysa doğru çıktı.
- B) Sözün özü şudur ki...
- C) Başka bahara kalmasın, şimdi yapalım.
- D) Bu devirde kime güveneceksin?
- E) Saçının örgüsü ne güzel olmuş.

18. Aşağıdaki seçeneklerde verilen cümlelerin hangisi öge dizilişi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Geçenlerde yepyeni bir araba almışlar.
- B) Üzerindeki para yetmeyince altın bozdurdu.
- C) Müziğe biraz daha ağırlık vermek gerekmektedir.
- D) Yarın akşam tatlı getirecekler.
- E) Çok fakir olduğu için bir telefon alamıyor.

19. Aşağıdakilerden hangisi R. R. Arat'ın lehçe tasnifinde yer almaz?

- A) Halaç Türkçesi
- B) Türkiye Türkçesi
- C) Azeri Türkçesi
- D) Yakut Türkçesi
- E) Çuvaş Türkçesi

20. Türkçenin dönemleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Orta Türkçe 15. yüzyıl sonrasını kapsar.
- B) İlk Türkçe dönemi Orhun Türkçesini kapsar.
- C) Memluk Kıpçakçası ile Harezmi Türkçesi aynı dil özelliklerini gösterir.
- D) Eski Anadolu Türkçesi, Anadolu'daki Oğuzcaya kapsar.
- E) Çağatay Türkçesi 15. yüzyıl sonrası Anadolu dışındaki en büyük yazı dilidir.

21. Eşeği saldırm çayıra

Otlaya karnın doyura

Gördüğü düşü hayıra

Yoranın da avradını

Yukarıdaki şiiriyle tanınan halk şairimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurumlu Emrah
- B) Ruhsati
- C) Kazak Abdal
- D) Kul Himmet
- E) Öksüz Dede

22. İslami dönemde ortaya çıkan ilk destanların başında yer alır. Destanın baş kahramanı hükümdar olur ve bütün Türk ülkeleri onun idaresinde İslamiyeti kabul ederler. Menkıbelere göre destan kahramanı ömrünü Müslümanlığı yaymak için geçirmiştir. Onun savaşırken düşmana uzatıldığında kırk adım uzayan bir kılıcı varmış ve savaşırken etrafına ateşler saçıyormuş.

Yukarıda sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manas Destanı
- B) Battal Gazi Destanı
- C) Danişmend Gazi Destanı
- D) Hamzaname
- E) Satuk Buğra Han Destanı

23. Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyelerinde görülen bade içme motifinin son basamağıdır?

- A) Bayılma, ağzından köpükler saçılma
- B) Destan ve şiir söylemeye başlama
- C) Müzik aletinin sesinin duyulması üzerine ayılma
- D) Rüya da pir elinden dolu bade içme
- E) Uykuya yatma

24. 15. yüzyıl tekke şairlerinden olan sanatçı, İznik medreselerinde eğitim görmüş, Hacı Bayram Veli'ye damat ve derviş olmuştur. Yunus Emre'nin izinden yürümüş hem aruz hem de heceyle şiirler yazmıştır.

Bu parçada sözü edilen tekke şairimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pir Sultan Abdal
- B) Kaygusuz Abdal
- C) Eşrefoğlu Rumi
- D) Niyaz-i Mısri
- E) Erzurumlu İbrahim Hakkı

25. —, Kanuni Dönemi'nde Sivas Beyi Deli Hızır Paşa tarafından Alevi ayaklanmasına öncülük ettiği ve İran şahı Tahmasb'ın propagandasını yaptığı gerekçesiyle 73 kişi ile birlikte asıldı.

Bu paragraftaki boşluğa aşağıda verilenlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Pir Sultan Abdal
- B) Kayıkçı Kul Mustafa
- C) Everekli Seyrani
- D) Bayburtlu Zihni
- E) Kağızmanlı Hıfzi

26. Aşağıdakilerden hangisi Pir Sultan Abdal'ın en çok kullandığı tasavvuf edebiyatı nazım türüdür?

- A) İlahi
- B) Nefes
- C) Devriye
- D) Deme
- E) Nutuk

27. Ağ koyun alayınan

Ot yığdın kalayınan

Koçlar seni bulanda

Kış gelir belayınan

Yukarıdaki dördlüğün içeriğinden hareketle şiirin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sayanname
- B) Salavatname
- C) Ağıt
- D) Bayatı
- E) Mânî

28. Aşağıdakilerden hangisi şiirlerini "Nasihatname" adlı küçük bir kitapta toplayan Bektaşî şairidir?

- A) Hacı Bayram Veli
- B) Hacı Bektaş Veli
- C) Kaygusuz Abdal
- D) Abdal Musa
- E) Kazak Abdal

29. Aşağıda Karacaoğlan ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Din, tasavvuf, yolsuzluk, isyan gibi sosyal konuları işlemiştir.
- B) Şiirlerini gösteriştan uzak, sade ve içten bir dille söylemiştir.
- C) Koşma, semai ve varsağı nazım biçimlerini kullanmıştır.
- D) Mecaz ve mazmunlara şiirlerinde çokça yer vermiştir.
- E) Kendisinden sonra gelen birçok halk şairini etkilemiştir.

30. Adam aman yayılan

Kırpma mı kâkül müdür

Ak gerdana yayılan

Yârim sokağa çıkma

Ya kurt kapar ya yılan

Yukarıdaki mâni örneğinin biçimsel özelliklerinden hareketle aşağıdaki mâni türlerinden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Ayaklı mâni
- B) Konuşmalı mâni
- C) Yedekli mâni
- D) Düz mâni
- E) Kesik mâni

31. ----, II. Osman'ın şehit edilmesi (1622), IV. Murat'ın Bağdat kuşatması (1630), Halep Valisi Abaza Hasan Paşa'nın isyanı (1658) gibi kendi dönemindeki bazı olayları, şiirlerinin, destanlarının konusu yapmıştır.

Bu paragraftaki boşluğa aşağıda verilenlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Gevheri
- B) Kayıkçı Kul Mustafa
- C) Bayburtlu Zihni
- D) Derli
- E) Öksüz Dede

32. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Kaygusuz Abdal'a ait değildir?

- A) Gevhername
- B) Minbername
- C) Marifetname
- D) Vücutname
- E) Sarayname

33. Halk edebiyatında birçok tür birbiriyle doğrudan veya dolaylı bağlantı kurar. Buna bağlı olarak anlatmalık türleri birbirinden ayırmak kolay değildir. Anlatmalık türler içinde yer alan mîtlar, birçok yönden diğer anlatmalık türlerin temeli sayılır.

Yukarıda belirtilen durumdan hareketle herhangi bir metinde mîtsel özellik olup olmadığını belirleyen en önemli özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olağanüstülük bulunması
- B) Gerçek kabul edilmesi
- C) Yaradılışla ilgili olması
- D) Tarih öncesi dönemlere ait olması
- E) Kurmaca olması

34. Senünbüy-ı dil âvîzünle bahse eylemez cüret

Buhûr-ı Meryemün ey gonçe-fena gûşiburılmışdur

Yukarıda verilen beyitte görülen en belirgin edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsnütalil
- B) Tevriye
- C) İstifham
- D) Mübalağa
- E) Kinaye

35. Divan şiirinde dokuz kafiye harfi vardır.

Bu harfler içinde asıl kafiye harfine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dahîl
- B) Te'sis
- C) Kayd
- D) Ridf
- E) Revi

36. Ânzîüzreserv-i zülfi düşer mikrâzdan

Gûyiyâ dil-berkitâb-ı hüsniniî'râblar

Yukarıda verilen beyitte geçen "mikrâz" sözcüğünün Türkiye Türkçesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mızrak
- B) Ok
- C) Bıçak
- D) Makas
- E) Kılıç

37. Divan edebiyatı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalnızca Türk edebiyatı nazım biçimleri kullanılmamıştır.
- B) Yalnızca Anadolu'da yaygın bir edebiyat geleneği oluşturmuştur.
- C) Şairler genellikle devlet patronajıyla desteklenmiştir.
- D) Kullanılan dilin sokağın dilini yansıttığı her metin için doğru değildir.
- E) Arap ve Fars edebiyatı etkisi kendisini sürekli hissettirir.

38. Kerem sinûnkerîmâfeth-i bâb it

Bu vird-i müstebâb-ı müstecâb it

Yukarıda verilen beyit mesnevinin hangi bölümüne aittir?

- A) Besmele
- B) Tevhid
- C) Naat
- D) Mûnacet
- E) Dibace

39. --- yüzyılın önemli mesnevi şairlerinden biri de ---'dir. Şairin iki hamse oluşturacak kadar, yani ondan fazla mesnevisi vardır. Mesnevileri arasında Salaman u Ab-sal, Ferhad u Şirin, Şem ü Pervane, Vamık u Azra, Vîs ü Ramin, Hüsn ü Dil (manzum-mensur), Edhem ü Hüma, Gûy u Çevgân, Mevlid, Maktel-i Hüseyin bulunmaktadır.

Yukarıdaki parçada boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilirse parça doğru olur?

- A) 16. yy - Lamiî
- B) 17. yy - Gelibolulu Mustafa Ali
- C) 16. yy - Veysî
- D) 17. yy - Veysî
- E) 17. yy - Lamiî

40. Aşağıda verilen mesnevilerden hangisi Şeyhülislam Yahya'ya ait değildir?

- A) Yusuf u Züleyha
- B) Gencine-i Raz
- C) Şâh u Gedâ
- D) Gülşen-i Envâr
- E) Beng ü Bâde

41. Aşağıda verilen eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Matla'ül İtikâd - Fuzulî
- B) Mizanü'l Edeb - Ahmedi
- C) Felekname - Gülşehri
- D) Şâh u Gedâ - Nefî
- E) Mihnet Keşân - Keçecizade İzzet Molla

42. Ya çıkarmak ya koparmak istemem zinhâr kim
Çeşmin nergisdir anın sünbül kökü dendânıdır
Yukarıda verilen beyitte "sünbül kökü" aşağıdakilerden hangisine benzetilmiştir?

- A) Kaş
- B) Göz
- C) Saç
- D) Diş
- E) Yanak

43. Aşağıda verilen mesnevilerden hangisi Bursalı Lamîî'ye ait değildir?

- A) Edhem ü Hüma
- B) Guy u Çevgan
- C) Şem ü Pervane
- D) Vamık u Azra
- E) Yusuf u Züleyha

44. Aşağıdakilerden hangisi mesnevi tarzında en çok işlenen konudur?

- A) Yusuf u Züleyha
- B) Leyla ile Mecnun
- C) Hüsrev ü Şirin
- D) Şem ü Pervane
- E) Cemşid ü Hürşid

45. ---- (I).nin mesnevi türünde yazdığı bu eser, Fars ve Çağatay edebiyatında örnekleri bilinen ---- (II) türünün Azeri sahasındaki ilk örneğidir. Şair, bu eserini hezec bahrinin mef'ûlû mefâ'ilûn fe'ûlûn kalıbıyla yazmıştır. Bazı mısralarda bu veznin mef'ûlûn fâ'ilûn fe'ûlûn (_ _ _ / _ . / _ _) şekline dönüşerek sekt-i melih yapıldığı görülmektedir. Aşk konusunun işlendiği eser, yaklaşık 1500 beyitli olup 1506 yılında, şair henüz yirmili yaşlardayken tamamlanmıştır.

Boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İbrahim Gülşenî - *Nasihatname*
- B) Atayî - *Dehname*
- C) Hatayî - *Dehname*
- D) Atayî - *Münşeât*
- E) İbrahim Gülşenî - *Dehname*

46. Öykünürmüş leblerine la'l ü yâkût ey sanem

Gâlibâ işbu günehtir anları taş eyleyen

Yukarıda verilen beyitte görülen en belirgin edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsnûtalil
- B) Lefrüneşr
- C) Kinaye
- D) Tecahülûarif
- E) Mübalağa

47. Aşağıda verilen eser-dönem eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Gönül Hanım - Cumhuriyet Dönemi
- B) Yeniçeriler - Tanzimat I. Dönem
- C) Araba Sevdası - Tanzimat II. Dönem
- D) Sefile - Servetifünun Dönemi
- E) Yezidin Kızı - Millî Edebiyat Dönemi

48. Sanatçı - eser eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Hüseyin Rahmi - *Gecelerim*
- B) Mehmet Celal - *Muhabbet Tilsimi*
- C) Nigar Hanım - *Pervin*
- D) Ahmet Rasim - *Şehir Mektupları*
- E) Ali Kemal - *Girive*

49. Aşağıda verilen eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Bir Akşam Alacası - Adalet Ağaoğlu
- B) Aynadaki Kız - Mükerrrem Kamîl Su
- C) Gelinlik Kız - Kerime Nadir Azrak
- D) Abdülhamit Düşerken - Nahit Sırrı Öruk
- E) Kayıp Romanlar - Vedat Türkali

50. "İşte yeni şiiri özetleyen bir mısra. Bu artık klasik şairin yolculuğuna benzemiyor. Klasik şair, 'azgın bir davet'le neredeyse toprağın sonuna gider. 'Uçmak, kayıp gitmek, kaçıp dönmek' şartıyla. Orhan Veli Akımı'nda ise insan, Laleli'den çıkar bir yolculuğa ve tramvaya atlar ama mutlaka Sirkeci'ye gider. Yeni gerçekçi akımda ise (Çünkü bence yeni akım bir çeşit neorealist akımdır.), Laleli'den çıkar yolculuğa, tramvayla ama dünyaya gider."

Parçada atıf yapılan mısranın sahibi aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Ece Ayhan
- B) Atilla İlhan
- C) Edip Cansever
- D) Turgut Uyar
- E) Cemal Süreya

51. Aşağıda verilen eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

- A) İşkenceci - Alev Alatlı
- B) Dönüş Acıları - İnci Aral
- C) Siyah Süt - Elif Şafak
- D) Kaybolmuş Günler - Mustafa Miyasoğlu
- E) Adı Aylin - Ayşe Kulin

52. Millî Mücadele Dönemi şairlerinden ---, "Sanat" adlı şiiri ile dikkat çekmektedir. Bir poetika niteliğindeki şiir bu dönemin anlayışını ortaya koyar; yerli ve millî bir sanat anlayışının peşindedir. Yine "Han Duvarları" şiiri, Anadolu halkıyla İstanbullu aydın kaynaşmasını dile getirir.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Enis Behiç Koryürek
- C) Cahit Külebi
- D) Arif Nihat Asya
- E) Yahya Kemal Beyatlı

53. Aşağıda verilen şairlerden hangisi memleket şiir anlayışının dışında kalır?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
- B) Yahya Kemal Beyatlı
- C) Kemalettin Kamu
- D) Ömer Bedrettin Uşaklı
- E) Behçet Kemal Çağlar

54. Sezai Karakoç'un "Sabır" adlı ilk şiiri --- müstearıyla 1950 yılında Büyük Doğu dergisinde çıkmıştır.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Levent Doğu
- B) Mehmet Levendoğlu
- C) Bülent Doğu
- D) Mehmet Bülent
- E) Levent Mehmet

55. Aşağıdakilerden hangisi Nev-Yunanilik (Yeni Yunancılık) ile ilgili yanlıştır?

- A) Türk edebiyatındaki kısa soluklu edebî anlayışlardandır.
- B) Yakup Kadri ve Yahya Kemal akımın temsilcilerindendir.
- C) Eski Yunan edebiyatı üslubu benimsenmiştir.
- D) Söz oyunlarının olduğu süslü bir dil tercih edilmiştir.
- E) "Biblos Kadınları" adlı eser bu anlayışın örneklerindendir.

56. Atatürk ile ilgili bir eser olan "Çankaya"nın türü ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye - Falih Rıfkı
- B) Anı - Şevket Süreya
- C) Biyografi - Falih Rıfkı
- D) Biyografi - Şevket Süreya
- E) Anı - Falih Rıfkı

57. Aşağıdaki romanların hangisinde postmodern öğeler görülmez?

- A) Sessiz Ev
- B) Puslu Kıtalar Atlası
- C) Ölmez Otu
- D) Dublörün Dilemması
- E) Ruhi Mücerret

58. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Halide Edip Adivar'a ait değildir?

- A) Yol Palas Cinayeti
- B) Raik'in Annesi
- C) Deli Kurt
- D) Tatarcık
- E) Mor Salkımlı Ev

59. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki ilk felsefe dergisini çıkarmıştır?

- A) Baha Tevfik
- B) Şinasi
- C) Ahmet Şuayp
- D) Tevfik Fikret
- E) Ahmet Rasim

60. Aşağıda verilen eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Çıkrıklar Durunca - Sadri Ertem
- B) Susuz Yaz - Necati Cumalı
- C) Ötekilerin Çocukları - Orhan Kemal
- D) Zeyno'nun Oğlu - Halide Edip Adivar
- E) Panorama - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

61. Bu ünite "Şiir" başlığı altında şiir metinleri XX. yüzyıl başlarında "Sade Dil ve Hece Ölçüsüyle Yazılanlar", "Saf Şiir Anlayışı Çevresinde Yazılanlar", "Halkın Yaşama Tarzını ve Değerlerini Ön Plana Çıkaran Manzumeler" olmak üzere gruplandırılmış; her grupta yer alan metin örneklerinin uygun kazanım ve etkinlikler aracılığıyla incelenmesi ve yorumlanması istenmiştir. İnceleme ve yorumların sınıfta oluşturulan gruplarda tartışılması gerektiği programın ilgili kısımlarında ifade edilmiştir. Böylece öğrencilerin Millî Edebiyat Dönemi'ni bütün olarak değerlendirmeleri gerektiği belirtilmiştir.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Programı'nın ilgili ünitesinin yapısıyla ilgili yukarıdaki bilgiler verilmektedir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir şiir anlayışıyla yazılmıştır?

- A) Altın Işık
- B) Kendi Gök Kubbemiz
- C) Türk Sazı
- D) Tan Sesleri
- E) Yeni Hayat

62. Türk dili ve edebiyatı derslerinde eleştirel düşünme becerileri kazandırmak isteyen Fatma Öğretmen aşağıda verilenlerden hangisini yapmamalıdır?

- A) Öğrencilere üst düzey sorular sormalı.
- B) Öğrencilerin bilgileri bir sünger gibi emmelerini sağlamalı.
- C) Sorulan bir soruyu yanıtlaması için öğrenciye zaman tanımalı.
- D) Öğrencilerden düşüncelerini serbestçe söylemelerini istemeli.
- E) Öğrencilerin ortaya atılan düşünceleri irdelemesine yardımcı olmalı.

63. Aşağıda verilenlerden hangisi 12. sınıf Türk dili ve edebiyatı derslerinde öğrencilere kazandırılmak istenen yaratıcı düşünme becerilerinden biridir?

- A) Kestirimde bulunma
- B) Sözel ve yazılı dilin etkili kullanımı
- C) Tutarlı yargıların farkına varma
- D) Aktif olarak dinleme
- E) Anlamli tahminde bulunma

64. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni derslerde öncelikle ölçülecek niteliği tanımlamaktadır.

Buna göre öğretmen, aşağıdakilerden hangisinin ilk aşamasını gerçekleştirmektedir?

- A) Değerlendirme
- B) Ölçme
- C) Ölçüt
- D) Ölçüm
- E) Ölçme kuralı

65. Aşağıdakilerden hangisi eleştirel okuma ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Bireyin sahip olduğu bilgi birikimi ile okuduğu konuyu sinamasıdır.
- B) Herhangi bir güncel olayı yüzeysel olarak okumayı içerir.
- C) Yazıda geçen olgu ve düşüncelerin dikkatle incelenmesini gerektirir.
- D) Zihni sürekli olarak canlı tutma becerisi kazandırır.
- E) Okuma işlevinin büyük bir istekle sürdürülmesini sağlar.

66. Teknolojinin gelişmesi, bilginin daha rahat ve ucuz bir şekilde dolaşması, bunun sonucunda bilgiye kolayca erişebilme olanaklarının artması, yazılı ve görsel medyanın insanların düşüncelerini değiştirebilecek kadar yayılması eğitim anlayışının çok yönlü olmasını gerektirir.

Bu açıklama aşağıdaki dil yaklaşımlarından hangisinin ilkeleriyle örtüşür?

- A) Yapılandırmacılık
- B) Davranışçılık
- C) Kelime yaklaşımı
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Kültür yaklaşımı

67. Aşağıdakilerden hangisi metin öğretimi sırasında yapılmamalıdır?

- A) Divan edebiyatından seçilen metinlerin günümüz Türkçesine çevrilmiş şekli verilmelidir.
- B) Metinler, yazıldığı dönemin karakteristik özelliklerini yansıtan eserlerden alınmalıdır.
- C) Roman, hikâye, tiyatro, destan gibi ürünlerin en uygun kısımları alınmalıdır.
- D) Seçilen metinler öğrencilerin hayal gücünü zenginleştirecek nitelikte olmalıdır.
- E) Bir sınıfta aynı sanatçıdan farklı türde olmak koşuluyla en fazla iki metin alınmalıdır.

68. Derse yazım kılavuzu ile giren Ayşe Öğretmen aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) Dikkat çekme
- B) Güdüleme
- C) Dönüt verme
- D) Hedeften haberdar etme
- E) Pekiştirme

69. Aşağıda verilenlerden hangisi Türk dili ve edebiyatı dersinde eleştirel düşünmeyi engelleyen unsurlardan biri değildir?

- A) Algı sınırlamaları
- B) Peşin fikirlilik
- C) Yaratıcı düşünme
- D) Seçici düşünme
- E) Toplum merkezci düşünme

70. Aşağıdakilerden hangisi Türk dili ve edebiyatı dersinde ders kitaplarının okunmasında genel olarak uygulanan okuma şeklidir?

- A) Tam okuma
- B) Seçmeli okuma
- C) Öğretici metinleri okuma
- D) Edebî metinleri okuma
- E) Göz atarak okuma

71. I. Etkili ve dikkatli anlama yeteneğini geliştirir.

II. Akıcı konuşmayı geliştirir.

III. Bir işin nasıl yapılacağını gösterir.

Yukarıda verilenlerden hangileri Türk dili ve edebiyatı derslerinde uygulanan "drama" tekniğinin yararlarından değildir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I ve III

72. Ali Öğretmen, "Her işin başı sağlık mıdır, yoksa sevgi midir?" konusunu tahtaya yazar. Öğrencilerine bu konudaki görüşlerden hangisine katıldıklarını sorar. "Her işin başı sağlıktır." ve "Her işin başı sevgidir." görüşlerine katılan öğrencileri iki gruba ayırır. Gruplardan, düşüncelerini karşı gruba kabul ettirmek amacıyla tartışmalarını ister.

Yukarıdaki paragrafa göre Ali Öğretmen aşağıda verilen tartışma yöntemlerinden hangisini uygulamıştır?

- A) Münazara
- B) Panel
- C) Zıt panel
- D) Açık oturum
- E) Forum

73. 9. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersinde öğretmen, "Tiyatro, tiyatro metni, dram, drama, dramatik tür, oyun kelimelerinin anlamlarını açıklar." kazanımına yönelik bir ölçme yapmak ister. Bunun için soru kâğıdına 6 kutucuktan oluşan bir tablo çizer ve her kutucuğa bu terimleri yazar. Bu kutucuklardaki sözcüklerle ilgili sorular hazırlar ve öğrencilerden verilen soruları tabloya göre cevaplamalarını ister.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin bu çalışmada kullandığı ölçme aracıdır?

- A) Kısa cevaplı sorular
- B) Kelime ilişkilendirme testi
- C) Tanılayıcı dallanmış ağaç
- D) Performans görevi
- E) Yapılandırılmış grid

74. Şiirin yapısının çözülmesinde;

- şiirin, ses ve anlam kaynaşmasından oluşan birimlerden meydana geldiği,
- bu birimlerin nasıl birleştiği,
- temanın, şiirdeki birimlerin birleşmesindeki etkisi,
- her şiirin kendisine özgü bir yapısı olduğu,
- şiirde yapıyı oluşturan birimlerin işlevleri,
- şiirin; yapısı, dili, anlam ve ahengiyle bir bütün olduğu örneklerle açıklanır.

9. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersinin kazanımlarından biri olan "Şiirin yapısını çözümler." kazanımına ulaşmayla ilgili açıklamalar yukarıdaki gibidir.

Bu çalışmaları başarılı bir şekilde yaparak şiirin yapısını çözümleyebilen bir öğrenci bilişsel alanın hangi basamağındaki bir davranışı göstermiş olur?

- A) Bilgi
- B) Kavrama
- C) Analiz
- D) Sentez
- E) Uygulama

75. Öğretmen, Garip akımı konusunu işlerken öğrencilerin bu akımın sanat anlayışı konusunda farklı düşüncelere sahip olduklarını gözlemler. Bunun üzerine Garip akımının sanat anlayışına olumlu yaklaşanlar ve olumsuz yaklaşanlardan gönüllü ikişer öğrenci ve bir başkandan oluşan bir grup oluşturur. Öğrenciler, başkanın yönetiminde tartışır ve görüşlerini sınıftaki arkadaşlarıyla paylaşırlar.

Öğretmen, bu derste aşağıdaki tartışma tekniklerinden hangisini kullanmıştır?

- A) Kollegyum
- B) Panel
- C) Münazara
- D) Açık oturum
- E) Zıt panel

1. Özbek Türkçesi, Çağatay (Doğu) Türkçesi kolunun devamıdır; diğerleri ise Kıpçak (Kuzey) Türkçesi kolunun devamı olan şivelerdir.

Cevap D

2. Arapça köken bakımından Hami-Sami dili ailesindedir. Farsça ise bir Hint-Avrupa dilidir. B seçeneğindeki diller Hint-Avrupa, C seçeneğindeki diller Altay, D seçeneğindeki diller Ural. E seçeneğindeki diller Hint-Avrupa dili ailesidir.

Cevap A

3. Fince, Ural grubu içerisinde değerlendirilir; diğerleri ise Altay koluna dahildir.

Cevap A

4. Burada kullanılması gereken ifade "kökenleri bakımından" sözdür. Çünkü "ayrı kaynaktan gelen ve akraba olan" ifadelerine en uygun kavram, kökenleri bakımından sözdür.

Cevap B

5. Metin bir Mamluk-Kıpçak ürünü olan *Gülistan Ter-cümesi*'nden alınmıştır. Mamluk Kıpçakçasında ayrılma durumu eki +dan biçimindedir. Bu bakımdan Eski Anadolu Türkçesindeki ayrılma durumu ekiyle aynıdır.

Cevap A

6. "Sümer ve Türk Dillerinin Tarihî İlgisi ve Türkçenin Yaşı Meselesi" isimli eser, Osman Nedim Tuna'ya aittir.

Cevap E

7. Ağı-barım kavramı, Uygur Türkçesi metinlerinde "hazine, zenginlik" anlamlarında kullanılan bir sözdür.

Cevap A

8. "Berü umadı" ifadesi "veremedi" anlamındadır. Bu fiilin kipi, yeterliliğin olumsuzluğu olarak tanımlanır.

Cevap C

9. Şu sözcüklerde yumuşama (ütümlüleşme) görülmektedir: Eki-yor, aradık+ımı, gülümsedik+imi, uç+undaki, kayıp ol-.

Cevap E

10. Eski Türkçede "-gay/-gey" eki gelecek zaman kipi olarak kullanılmıştır.

Cevap C

11. Sözcüğün doğru çözümü şu şekildedir:

tili isim kökü
+fi: ilgi (genitif-tamlayan) eki
+Ö: Eksiz belirtme durumu.
"Dilini arkada tut, dişin kırılmasın"

Cevap B

12. Rast kelimesi "doğru" anlamında olup Farsça kökenlidir.

Cevap E

14. "-gil" eki, Türk dilinin eski dönemlerinde teklik ikinci şahıs emir kipi görevindedir. Yükleme, sen şahsına emir vermektedir.

Cevap D

15. Körgüz-eyin. -Ayn birinci kişi emir ektir. Bu metin Rabguzî'nin *Kıssasü'l-Enbiya* adlı eserinden alınmıştır. -b- > -w- değişimi sadece Eski Uygurcada görülmez. Harezmi Türkçesi metinlerinde de görülür. -mas geniş zamanın olumsuzluğu için kullanılmıştır. Zamirlerde yönelme ekinin /g/ sesinin nazal ünsüzü /ñ/ ile birleştiği görülür.

Cevap B

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

16. "atunı" kelimesinde yuvartlaşma vardır. Bu kelime, Eski Türkçeden sonraki dönem olan Eski Anadolu Türkçesinin (13-15.yy/lar) ses özelliğini göstermektedir.

Cevap A

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

19. Halaçça 1970'lerde Gerhard Doerfer tarafından İran'da keşfedilmiş bir Türk dilidir. Arat'ın tasnifi bu tarihten önce olduğu için Halaç Türkçesi tasnifte yer almaz.

Cevap A

17. B'de "sözün özü", C'de "başka bahar", D'de "bu devir", E'de "sacının ögüştü" tanımlama işlemi yapılmıştır. A seçeneğinde ise herhangi bir tanımlama yapılmamıştır.

Cevap A

YEDİKİMLİM

20. A seçeneğindeki ifade yanlıştır. Orta Türkçe dar anlamıyla Karahanlı Türkçesini, geniş anlamıyla da 10.-15. yüzyıllar arasını kapsar. B seçeneğindeki ifade yanlıştır. İlk Türkçe Ana Alaycadan kopan Türkçenin ilk dönemi için kullanılır. Orhun Türkçesini içine alan dönem Eski Türkçedir. C seçeneğindeki ifade yanlıştır. Memlük Türkçesi ayrıntıya durumunu eki, söz sonundaki /y/ sesleri gibi çeşitli yönlerden Harezmi Türkçesinden ayrılır. D seçeneğindeki ifade yanlıştır. Eski Anadolu Türkçesi İfade Azeni ve Türkmen Türkçelerini de içeren tüm Oğuzların dili için kullanılır. Sadece Anadolu için değil.

Cevap E

18. A, B, D ve E seçeneklerindeki cümleler zarf-nesne-yüklem dizilişindedir. C seçeneği ise özne-yüklem dizilişindedir. "Müzge biraz daha ağırılık vermek" özne, "germektedir" yüklem.

Cevap C

5

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

22. Satuk Buğra Han Destanı yerin yarılıp hükümdar olan amcasının toprağa gömülmesi üzerine hükümdar olan kahrman üzerine kurulu bir destandır. Türkler arasında ilk Türk-İslam Devleti de Satuk Buğra Han tarafından 920'lerde kurulur.

Cevap E

23. Halk hikâyelerinde bade içme sırası, uykuya yatma, rüyada pir elinden dolu bade içme, hayalme, ağzından köpükler saçılma, mızık aletinin sesinin duyulması üzerine ayılma, destan ve şiir söylemeye başlama şeklindedir.

Cevap B

YEDİKİMLİM

26. Nefes, Bektaşîlerin kendi tarikat, inanç ve düşünceleriyle ilgili temaları işleyen Bektaşî tarikatına mahsus ilahilerdir. Pir Sultan Abdal, şiirlerinde Allah, İslam Peygamberi, Muhammed Ali, On İki İmam ve Ehl-i Beyli sevgisini sıkça işlemiştir. Alevi bir şair olduğundan Hak-Muhammed-Ali motiflerinin yer aldığı nefes türünü sıkça kullanmıştır.

Cevap B

24. Eşrefoğlu Rumi, tasavvufi yola giriş yapmak isteğinde Bursalı ünlü velilerden Enis Sultan'a bağlanmak ister. Fakat Enis Sultan onu Ankara'ya Hacı Bayram Veli'ye gönderir. Bir süre Hacı Bayram Veli'nin dergahında kalır, ona damat ve derviş olur. Şiirlerini sade bir dille söyleyen sanatçının didaktik ve lirik içerikli ilahilerinde Yunus Emre'nin izleri görülür.

Cevap C

6

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

25. Pir Sultan Abdal'ın yaşamının büyük bir bölümü Sivas'ta Yıldızeli ilçesinin Çıçır bucığına bağlı Banzar köyünde geçmiştir. Kanuni Sultan Süleyman ile İran şahı I. Tahmasb zamanında yaşadığı İran Şahı'nın tahkiki ile Osmanlı Devleti aleyhine olan işyana katıldığı ve İran lehine casusluk yaptığı gerekçesi ile Hızır Paşa tarafından Sivas'ta asıldı.

Cevap A

27. Salavutname genellikle pehlivan okşaması denilen, ağır yas amaçlı oluşturulan türdendir. Bayatı Azeri sahnesinde mâni nazım şeklinin aldığı addır. Bayatı ve mâni içerikte ilgili değil, biçimde ilgilidir. Sayanname ise koyunun doğumu ve yavrusunun canlanıp küyendiği dönemde yapılan şenliklerde söylenen ezgili söyleyişlerdir.

Cevap A

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

28. Abdal Musa, 14. yüzyıl Bektaşî şairlerindendir. Ahmedî Yesevî'nin müridi olarak Türkistan'dan gelmiş ve Hacı Bektaşî Velî'ye bağlanmıştır. Günümüzde Abdal Musa adına Elmalı'da bir tekke bulunmaktadır. Bu tekke, Bektaşîlerin önemli merkezlerinden biridir. Şiirlerini "Nashatname" adıyla Bektaşîliğin önemli örneklerinden biri olan küçük bir kitapta toplamıştır.

Cevap D

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

31. Kayıkçı Kul Mustafa, 17. yüzyılda yaşamış yeniçeri şairlerdendir. Cezayir'den Bağdat'a kadar birçok yeri dolaşmış, savaşlara katılmış, zafere destanlar; yenilgilere, şehitlere ağıtlar yakmış asker bir şairimizdir. II. Osman'ın şehit edilişi (1622), IV. Murat'ın Bağdat kuşatması (1630), Halep Valisi Abaza Hasan Paşa'nın isyanı (1658) gibi kendi dönemindeki bazı olayları şiirlerinin, destanlarının konusu yapmıştır. IV. Murat'ın Bağdat kuşatmasında şehit olan Genç Osman için yazdığı "Genç Osman Destanı" asırlarca okunmuş ve ona geniş bir şöhret kazandırmıştır.

Cevap B

29. Karacaoğlu din, tasavvuf, yolculuk, isyan gibi konulara hiç değinmemiştir. Şiirlerinde Anadolu kızlarını ve doğa güzelliklerini sıklıkla anlatmıştır. Ayrılık, gurbet, memleket özlemi ve ölüm konularını işlemiştir.

Cevap A

30. Ayaklı mânî, bir dizesi fazla olan mânilere denir. Fazla olan dize birinci dizedir. Bu dizeyle ayak verilir. Ayaklı mânî sözendir. Konuşmalı mânîde karşılıklı mânî alışması bulunur. Yedekli mânîde son iki dize yedek olarak verilir. Düz mânî ise dört dizeden meydana gelen standart mânîdir.

Cevap A

32. *Gevhemane*, *Minbername*, *Vücdname*, *Sarayname* adı eserler Kaygusuz Abdal'a aittir. Erzurumlu İbrahim Hakkî'nin kırka yakın eseri vardır. Bunların arasında en bilineni tasavvufî konularla birlikte, fânî konuları da kapsayan *Marifetname* dir. 1757'de tanınan *Marifetname*, ansiklopedik bir özellik taşımaktadır. Halkın anlayabileceği bir dille yazılmıştır. Sanatçının söylediğine göre, *Marifetname*'yi yazarken 400 kitaptan yararlanmıştır.

Cevap C

33. Mîller her zaman yaratmayla ilgili anlatılardır. Bu nedenle herhangi bir anlatıda yaratma olayının gerçekleşmesi, mîllerde doğrudan ilgilidir.

Cevap C

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

34. Soruda verilen beytün Türkiye Türkçesine çevirilişi şöyledir: "Ey gonca ağzı sevgili Sıklomen çöçüğün kulağı bululmuştur. Bu sebeple senin gönlü çekici kokulu bahse girmeye cesaret edemez." Şair, sıklomen çöçüğün halk arasındaki adı olan tavşankulağından ve onun şeklindeki hareketleri, onun sevgisinin güzel kokusu karşısında yavaşmayacağını söylemekte ve bunu da onun kulağının burulmasına bağlamaktadır. Bu şekilde hüsnü-tatili sanatı yapmıştır.

Cevap A

35. Diğer seçeneklerde reviden önce gelen harflere verilen isimler yer almaktadır.

Cevap E

36. Soruda verilen beytün Türkiye Türkçesine çevirilişi şöyledir: "Makasla kesilmiş gibi yanığın üzerine düşen saçların ucu, senki sevgilinin güzelliği kitabını gösterir."

Mikrâz: Makas

Cevap D

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

37. Divan edebiyatı, Azerbaycan ve Balkanlar gibi Anadolu dışı sahalarda da yaygınlaşmıştır. B seçeneği söylenemez. Dilin sokak dilini yansıtmadığı, Arap ve Fars nazım biçimleri ve etkisinin kalıcı etkisi olduğu söylenebilir. İktidar desteğinin şairlerin en büyük hedeflerinden biri olduğu açıktır. Halî İnalık'ın Şair ve Patron adlı eserinde de ele alındığı gibi şairler devlet desteğini alabilmek için çoğu zaman edebiyat dışı girişimlerde de bulunmuşlardır.

Cevap B

YERİKLİM

38. Soruda verilen beytün Türkiye Türkçesine çevirilişi şöyledir: "Yüce Allah'ımı Büyüklük senindir. Bu güzel duayı kabul edip kolaylık ver."

Allah'a yakarış anlamındaki münâcât başlığı altında şairler mesnevîlerinde kullandığı bu türün her konusunu Allah'ın yardımına muhtaç olduğunu anlatırlar.

Cevap D

39. Bu eserler 16. yüzyılda yaşamış olan Bursalı Lamî Çelebi'ye aittir.

Cevap A

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

40. *Berg ü Bâde*: Fuzulî'ye ait bir eserdir. Eser, esrar ile taze sarap arasındaki savaşçı hıktâyve eden, 540 beyitlik Türkçe bir mesnevidir. Bu iki hükümdar arasındaki rekabeti beşiten eserde Bâde, genç atak ve cevalı ruhu bir hükümdar olan Şâh İsmâ'il'in, esrar ise mütevakkil, ağır başlı ve hareketsiz bir sultan sanılan II. Bayezit'in timsalidir.

Cevap E

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

43. Bursalı Lami'nin ondan fazla mesnevisi vardır. Bunlar: Salaman u Ahsal, Ferhad ü Şîrîn, Şam ü Pervâne, Yarık u Azra, Vis ü Ramin, Husn u Dil, Edhem ü Hüma, Guy u Çeygan, Lami, Yusuf u Züleyha ve Leyla ile Mecnun gibi gelenekselmiş konularda mesnevi yazmamıştır. Bundan dolayı da kaynaklar yeterince üzerinde durmamıştır.

Cevap E

41. *Şâh u Gedâ*, Yahya Bey'e ait bir mesnevidir. Eser, sevgilide güzelliği göterek ona platonik bir aşkla yurudan Gedâ adlı biryle Şâh adlı birinin hikâyesidir. *Şâh u Gedâ*, tevhid, nünacaat, naat gibi bütünle devan eder. İstanbul sultanın, Ayasofya, At Meydanı, Sultanahmet çevresinin, buradaki güzeliklerinin tasvirî mesneviye hayli zengin bir mahallî renk katar.

Cevap D

YERİKLİM

44. "Yusuf u Züleyha", mesnevi tarzında en çok işlenen konudur. Bu ligide "Yusuf ile Züleyha" kisasının kutsal ktepelerde yer almasının payı büyüktür. Hikâyenin olay örgüsünü Yusuf ile Züleyha'nın rüyaları, Yusuf'un kervanla Züleyha'nın düğün alayla Mısır'a gidişi, Yusuf'un köleliği ve zindan süreci ile buradan kurtulup ikbal bulması ve Züleyha ile kavuşmaları dıuştur.

Cevap A

42. Yukarıda verilen beyit, Türkiye Türkçesine pevriliş şyledir. Onun gözü neğis, dışı şübül köküdür. Bu sebepten asla çıkarmak ya da koparmak istemem.

Cevap D

45. On mektup (Dehame) türünün Azeri sahasındaki ilk örneği Hatay'ye aittir.

Cevap C

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

46. Lal ve yakut kırmızı renkli ve kıymetli birer süs taşıdır. Kırmızı renk ligisyle sevgilinin dudğunun benzetme unsuru olurur. Efsanelerde çok rasılan şilenen bir günahtan sonra taş kesilmesi motifine işaret eden beyitte lal ve yakutun taş olması husudaili yoluyla anlatılmıştır.

Cevap A

47. I. Dünya Savaşı sırasında Kafkas cephesinde garpışırken Ruslara esir düşerek Türkiye'deki esir kampına gönderilen genç bir Türk subayının orada Gönlü adlı bir Tatar kıızı ile tanışmasını, onun rehberliğinde esir Türk yurdunu dölaşmasını vaka olarak alan romanında Sarvefönun sanatçısı Ahmet Hikmet Müntoğlu, Türk tarih ve medeniyetinin eskikliği, zenginliği ve bütün Türklerin birleşmesi fikri üzerinde durur.

Cevap A

YERİKLİM

50. "Laleli" den dünyaya doğru giden bir tramvaydayız" mısrasının sahibi Cernai Süreya'dır.

Cevap E

48. *Şehir Mektupları*, Ahmet Rasim'e aittir. A. Rasim, bizzat benimsediği ve sevdiği mekânlarda, benimsediği ve sevdiği insanların hayatına iştirak eder, yaşar ve anlatır. *Şehir Mektupları* adlı eseri, İstanbul'un gizli kalmış köşelerindeki zengin ve renkli hayatını anlatır.

Cevap D

51. Yahya Akengin'in obbiyografik karakterli "Dönüş Açıları" romanında 1970'li yıllarda büyük kentle üniversite eğitimi almak için gelen dört tıralı gençin, istemeyerek sürüklenildikleri olayları birer yapıt gibi dokümanlarını ve eğitimlerini tamamlamadan köyere dönüşlerini işler.

Cevap B

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

49. Selim İler'in "Bir Akşam Alacası" 1981'de yayımlanır. Sanatçı, aydın ilişkileri çerçevesinde gelişen romandır. Kendini kabul ettirmiş, ünlenmiş ama bütün bunlarla tatmin olmamış, hayalünden ve sanattan kopmuş bir resim ile sanatında arayışlar içinde olan bir romancının toplumsal ilişkileri, iç yaşantıları anlatılır.

Cevap A

52. Milli Mücadele Dönemi'nde şiir alanında aruzdan vazgeçilmiş, mîfî ölçü olan hece vezni benimsenmiştir. Halka doğru gidişin neticesi olarak günlük dil şiire hâkim olmuştur. Beş Hececiler olarak tanınan sanatçıların şiirlerini pürüzsüz bir Türkçe ile yazmışlardır. Anadolu coğrafyası, Anadolu insanı ve şiir bu dönem şiirinde bir araya gelmiştir. Anadolu coğrafyası diğerlerinden daha fazla yer almıştır. Bu dönemde eser veren şairlerden Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Sanat" adlı şiiri dikkat çekmektedir. Bir poetika niteliğindeki şiir bu dönemin anlayışını ortaya koyar, yerli ve millî bir sanat anlayışının peşindedir. "Han Duvarları" şiiri de aydın-halk kaynaşmasını gözler önüne serer.

Cevap A

53. Milli Mücadele Dönemi'nin önemli şairlerinden biri, Yahya Kemal Beyatı'dır. Edebi sohbet ve yazılarıyla, dönemin genç edebiyatçıları üzerinde etkili olan Beyatı'nın Dergâh Mecmuası'nın Nisan 1921 tarihli sayısında yayımladığı "Uç Tepe" isimli makalesi ile İstanbul dışında yeni bir edebiyat anlayışını işaret etmiştir. Bu düşüncelerine rağmen sanatçı, memleket şiir anlayışının dışında kalır. Çünkü bu dönemde benimsenen şiir, hece şairlerinden Faruk Nafiz Çamlıbel'in öncülüğünü yaptığı, ilhamını halk edebiyatı geleneğinden alan memleket şiir anlayışındır.

Cevap B

54. Sezaî Karakoç'un ilk şiirinde kullandığı müstear ad Mehmet Levend'dir.

Cevap B

55. Nev-Yunanilik anlayışı doğrultusunda verilen eserlerde, hayal ve söz oyunlarından uzak, süsüz, yalın ve samimi bir dil tercih edilmiştir.

Cevap D

56. Çankaya, Falih Rıfkı Atay'a ait bir anı kitabıdır.

Cevap E

57. Ölmüş Otu, Yaşar Kemal'e ait, toplumsal sanat anlayışının etkisiyle yazılmıştır. Sessiz Ev, Orhan Pamuk; Puslu Kitalar Atlası, İhsan Oktay Anar; Ruhi Mücerret ve Dublörün Dilemması, Murat Mentşe'e aittir. Ve bu romanlarda postmodern edebiyatın çeşitli özellikleri (farklı bakış açılarıyla yazılma, metinler arasılık, üst kurmaca vb.) görülür.

Cevap C

58. Hüseyin Nihal Atsız'a ait romanlardan biri olan "Deli Kurt", konusunu Osmanlı tarihinden, Fetret Dönemi'nden alır. Roman, bir yandan devlet gelenegimize ışık tutarken öbür yandan Anadolu'da kurduğumuz yeni kültür ve medeniyeti romanın diliyle ifade eder.

Cevap C

59. Baha Tevfik, Türkiye'de ilk felsefe dergisi olan "Felsefe"yi çıkarır (1912). Osmanlı'da genel olarak Tanzimat'tan beri hem Doğu hem de Batı âleminde açık aydın tipi varken Baha Tevfik ilk kez tek cepheli bilgiyle ilgisini sadece Batı'ya yönelten bir portre olur. İslam kültürü ile ilgisiz yoktur, materyalisttir.

Cevap A

60. Cevat Şakir Kabaağaçlı, "Ötekilerin Çocukları" (1956) romanında hayatını denize adanmış erkeklerin yokluğunda aşksız ve yalnız büyümüş Tıvcan adlı genç kızın yasak aşkını, savunduğu değerleri korumak için ahlaksız köy aşasına yığılma direnişini ve ölümünü dramatiğe eder.

Cevap C

61. "Alın Işık", "Türk Sazı", "Tan Sesleri" ve "Yeni Hayat" sade dil ve hece ölçüsüyle yazılan eserler arasında yer alır. "Kendi Gökkubemiz" adlı eser Yahya Kemal'e ait olup saf şiir anlayışına bağlı olarak yazılmıştır.

Cevap B

62. Eleştirel düşünmede öğrenciler, bilgileri bir sünger gibi emmek yerine problemleri çözümlemeye, sorgulamaya, kendi düşünce ve inançlarını diğer insanların düşünce ve inançlarıyla karşılaştırmaya yönlendirilmelidir.

Cevap B

63. A seçeneğindeki yaratıcı düşünme; B, C seçeneklerindeki eleştirel düşünme; D seçeneğindeki eleştirel düşünme; E seçeneğindeki araştırma-sorgulama becerilerindendir.

Cevap A

64. Varlıkların veya olayların herhangi bir özelliğini gözlemleyerek (veya bir takım araçlarla karşılaştırarak) sonuçları sayı ve sembollerle ifade etmeye ölçme denir. Ölçme, bir niteliğin gözlenip gözlenmediğinin sayı veya başka sembollerle ifade edilmesi olarak da tanımlanabilir. Ölçülecek niteliğin tanımlanması ölçmenin ilk aşamasıdır.

Cevap B

65. Eleştirel okuma, bireyin sahip olduğu bilgi birikimi ile okuduğu konuyu inama ve değerlendirmesidir. Eleştirel okuma, herhangi bir güncel olayı yüzyılsal olarak okumaktan çok farklı bir eylemdir. Eleştirel okuma; okuma işlevinin büyük bir istek ve ilgi ile sürdürülmesini, tam olarak anlayabilmek için gerekliliğinde yeniden okunmasını ve yazıda geçen olgu ve düşüncelerin dikkatle izlenmesini gerektirir. Eleştirel okuma davranışı bireyin hangi kelime ve cümlelerin ne anlama geldiğini öğrenmekle ederek daha dikkatli düşünmesine yol açmakta ve bu durum, okuduğu konuyu daha geniş bir bakış açısıyla ele almasını sağlamaktadır. Doğayla okuduğu mekân eleştirel bir gözle okuyan birey, zihnini sürekli olarak yoklama ve canlı tutma becerisine de sahip olur.

Cevap B

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

66. Bugünün eğitim anlayışı tek kaynaklı değil çok yönlü ve çok kaynaklı bir anlayıştır. Yapılan açıklama da eğitimde çok yönlülüğü anlatmaktadır. Bu düşüncede, tek doğru cevaplı, tek yönlü ve tek bakışlı öğrenmeye yer yoktur. Yapılandırıcılık anlayışında da çok yönlü bir bakış açısı ve bir sorunun birden fazla cevabı olabileceği düşüncesi hakimdir. Bu açıklama yapılandırıcı yaklaşımla örtüşür.

Cevap A

67. Divan edebiyatından seçilen metinler dil yönüyle daha sade olan örneklerden tercih edilmiştir. Mevlânâ'nın Türkçesine çevrilmiş şekliyle verilmemiştir. Ayrıca şiirin yazıldığı aruz ölçüsünün kalıplarının altına yazılmadığıdır.

Cevap A

68. Dikkat çekme; dersin giriş aşamasında yapılan etkinliktir. Bu etkinlikte amaç, bireyi öğrenmeye hazır hale getirmektir. Bunun için öğretmenin, örnek olay, anı, fıkra, hatıra anlatılabilir, araç-gereç ile sınıfı süsleyebilir, beden dilini kullanabilir. Öğretmenin imla kılavuzu ile derse girmesi dikkat çekme etkinliğidir.

Cevap A

TÜRKİYE GENEL DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

69. Eleştirel düşünmeyi engelleyen başlıca unsurlar, seçici düşünme, hatıra yanıltmaları, bilgisizlik, algı sınırlamaları, peşin fikirlilik, stres ve aşırı yorgunluk gibi fiziksel ve duygusal sorunlardan doğan temel insani sınırlamalar, yerleşik dilsel kalıplar, benmerkezi düşünme, grup ya da toplum merkezci düşüncedir.

Cevap C

70. Ders kitaplarının okunmasında genel olarak uygulanan okuma şekli tam okumadır. Tam okuma; ayrıntılı bilgilere ulaşma, düşünceleri birleştirme, okuduklarından örnekler alma, yorumlara gitme gibi amaçlarla öğrencilere kazandırılmaktadır. Tam okuma, metindeki düşünce, doğru süreçleri adım adım izlemeyi, içeriği analiz edip değerlendirmeyi kapsar. Tam okumada notlar alınır, önemli görülen yerlerin altları çizilir.

Cevap A

71. Drama tekniğinin yazarları şunlardır:

1. Etkili ve dikkatli dinleme yeteneğini geliştirir.
2. Kişinin kendine olan güvenini artırır.
3. Akıcı konuşmayı geliştirir.
4. Dile hakimiyeti ve iyi ifade yeteneğini geliştirir.
5. Problem çözme yeteneğini geliştirir.
6. İletişim kurma yeteneğini güçlendirir.

Cevap E

TÜRKİYE GENEL DENEME SINAVI - 3 ÇÖZÜMLERİ

72. Mütazara, önceden seçilen bir konu hakkında iki karşıt grubun bir başkanın önünde tartıştığı konuşma türüne denir. Genellikle okula öğrenciler arasında yapılan mütazaranın amacı öğrenciyi okumaya, araştırmaya ve çok boyutlu düşünmeye sevik etmektir. Ayrıca topluluk önünde konuşma, sorumluluk alma, fikirlerini savunma gibi yetenekleri de kazandırır. Mütazarada yapısal bir "yarışma" ortamı oluşturulur. Çünkü bir konunun zıt iki kubu tartışılır ve tartışmadan mutlaka bir galibin çıkması beklenir.

Cevap A

73. Yapılandırılmış grid tekniğinde değişik sayıda kutucuklardan oluşan bir tablo hazırlanır. Her kutucuğa bir kelime, resim, sayı vs. yazılır. Sorulan bir soruya bağlı olarak bu kutucuklardaki uygun kelime ya da kelimelerin öğrenci tarafından seçilmesi istenir. Böylece öğrenci konuyla ilgili bilgilerini kullanarak tabloya analiz eder ve soruyla ilişkili kelimeleri bulmaya çalışır. Sonuçlarda verilen etkinlikte de 6 kutucuk, terimler ve terimlerle ilgili sorular kullanılarak yapılandırılmış grid tekniği kullanılmıştır.

Cevap E

74. Analiz (çözümleme) basamağı, öğrenme ünitesini bileşenlerine ayırıp her birinin birbiriyle, bütünüle veya amaçla ilişkilerini ortaya koymaktır. Şiirin yapısını çözümlemek de şiir oluşturan unsurları ayırıp her birinin birbiriyle, bütünüle ve amaçla ilişkilerini ortaya çıkarmak anlamına gelmektedir.

Cevap C

ÖABT - TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

75. Kolegyum, bir konuyu tartışmak için uzman ve öğrenciler olmak üzere iki grup oluşturulmasıdır. Pano ile bir başkan ve 3-5 kişilik grup vardır fakat görüşler farklı değildir. Zili panel, sınıfın iki gruba ayrılması ve bir grubun soru sorup diğer grubun cevap vermesine dayalıdır. Dersin tekrar edilmesine amacıyla kullanılır. Mütazarada, bir konuda zıt görüşleri savunan iki farklı grup oluşturulur ve her grup kendi görüşünü tez-antitez şeklinde ele alarak dinleyicilerin ve jürinin önünde tartışır. Açık oturum panelleri çok benzer fakat açık oturumda farklı görüşleri savunan konuşmacılar vardır. Açık oturumda konuyla ilgili farklı fikirler tartışırken panellerde bir konunun farklı özelliklerine değinilir. Burada da aynı konuda farklı görüşleri olan konuşmacılar bir başkan yönetiminde tartışıldığından kullanılan tartışma türü açık oturumdur.

Cevap D